

A genfi értekezlet szerdai ülése

Moszkva (MTI) A moszkvai külgügyminiszteri értekezletnek 5. ülése. Az ülésen Pinay francia külgügyminiszter elnököl.

A külgügyminiszterek folytatják az 1. napirendi pont — az európai biztonság és Németország — megvitatását. Az

első felszólaló Macmillan angol külgügyminiszter volt. Utána Dulles amerikai külgügyminiszter emelkedett szólásra.

A nyugati hatalmak és a Szovjetunió álláspontja között figyelemre méltó közeledés jött létre

L. F. Iljcsov sajtóértekezlete

Genf (MTI) L. F. Iljcsov, a genfi értekezleten résztvevő szovjet küldöttség szóvivője szerdán este sajtóértekezleten ismertette a külgügyminiszterek 5. ülésének lefolyását.

Az ülésen, amelyen Pinay francia külgügyminiszter elnököl, folytatják az első napirendi pont, az európai biztonság és Németország kérdéseinek megvitatását. Az ülésen a szovjet küldöttség szóvivője ismertette javaslatát össznémet tanács alakítására. A biztonság kérdéseivel kapcsolatban a nyugati külgügyminiszterek megállapították, hogy a nyugati hatalmak és a Szovjetunió álláspontja között figyelemre méltó közeledés jött létre az eddigi megbeszélések és remélhető, hogy pozitív eredményt érnek el ebben a kérdésben. Molotov szovjet külgügyminiszter megelégedéssel fogadta nyugati kollégái bejelentését és a maga részéről hozzáfűzte: a szovjet küldöttség bízik abban, hogy a további tárgyalások során sikerül pozitívabb eredményt elérni a német kérdéssel kapcsolatban.

Miután a nyugati külgügyminiszterek az össznémet tanács alakítására vonatkozó szovjet javaslat betervezése után még nem nyilatkoztak érdemben ebben a kérdésben, a szovjet külgügyminiszter azt a reményt fejezte ki, hogy a nyugati hatalmak képviselői a legközelebbi ülésen részletesen ismertetik majd álláspontjukat.

Az első L. F. Iljcsov külgügyminiszter közölte, hogy a legközelebbi ülés csütörtökön délután tartják.

Iljcsov szovjet szóvivő rövid beszámoló után részletesen ismertette a külgügyminiszterek szerdán elhangzott beszédeit. E szerint Macmillan angol külgügyminiszter kijelentette, hogy gondosan tanulmányozta a szovjet küldöttségnek az európai biztonság

megteremtésére vonatkozó javaslatát és megállapította, hogy ezek a javaslatok előre tett lépést jelentenek azon az úton, amely a fontos kérdések megoldásához vezet. Ugyanakkor azonban megállapította, hogy a nyugati és a szovjet javaslat között lényeges különbség van, miután a Nyugat — Macmillan szerint — Németország újraegyesítéséből indul ki a kérdés rendezésénél, míg a Szovjetunió álláspontja a két német állam szuverenitásának megőrzésére épül. A NATO-ról az angol külgügyminiszter kijelentette, hogy a nyugati hatalmak sem most, sem a jövőben nem hajlandók felosztani ezt a szöveget. Megismételte azt a már ismert nézetét, hogy a német kérdés megoldása előtt nem kerülhet sor az európai biztonsági egyezmény létrehozására.

Dulles, az Amerikai Egyesült Államok külgügyminisztere kifejtette, hogy a napirendi első pontjának első kérdésében, az európai biztonság kérdésében az eddig folytatott vita lényegesen közelebb hozta egymáshoz a két álláspontot. Hangsúlyozta: ha ez sikerülne a német kérdéssel kapcsolatban is, ez nagyon örömdöntés eredmény lenne. Dulles azt a tanácsot mondta: noha az európai biztonság kérdésében bizonyos ellentétek vannak még a két javaslat között, mégis komoly lépést tettek eddig a biztonság kérdéseinek megoldása felé.

Pinay francia külgügyminiszter kijelentette, hogy a NATO a nyugati hatalmak biztonságának alapja, amelyet nem adhatnak fel. A francia külgügyminiszter csatlakozott ahhoz az ismert nyugati felhozáshoz, mely szerint a biztonsági egyezményt csak Németország kérdéseinek rendezése után lehet megkötöni. Molotov külgügyminiszter, a szovjet küldöttség vezetője

felszólalásában hangsúlyozta: a fő kérdés, hogy Németországot ne fejezzék fel újra és ne vonják be katonai csoportosulásokba. Az a tény, hogy a német nép képviselői nem vesznek részt a német kérdés megvitatásában, feltétlenül károsan befolyásolja az erre vonatkozó megbeszéléseket. Ez azt jelenti — mondotta Molotov —, hogy a nyugati külgügyminiszterek figyelemmel kelljenek lenni a két német állam szuverenitásának és a német nép természetes jogát, hogy részt vegyen saját országának kialakításában. A német kérdésnek csak olyan rendezése szolgálhatja a béke és a biztonság ügyét, amely lehetővé teszi a német militarizmus feltámasztását. Ha a két német állam együttműködnek a többi országgal a béke és a biztonság megőrzésében, ez lényegesen előmozdítja a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság közötti közeledést és később az újraegyesítést is. Ennek másik alapfeltétele európai biztonsági rendszer megteremtése. Azt mondják — hangsúlyozta Molotov —, hogy a nyugati javaslat garanciákat nyújt a Szovjetunió számára. Ez nem helytálló érv, megpedig a következő okokból:

1. A Szovjetunió nemcsak a maga biztonságára, hanem más államok biztonságának megteremtésére is törekszik, elsősorban azon országokra, amelyek a legutóbbi szovjet-amerikai agressziótól és amelyek most már nyugodtan alkannak jövőjük elé nézni. Itt mindenekelőtt Németország szomszédjairól van szó. 2. Azt mondják, a Szovjetunió abban láthatja biztonságának szavatolását, hogy az egyesített Németországot bevonják majd a NATO-ba és ezzel katonai tekintetben ellenőrzésnek vetik majd alá. Ezt más szavakkal így lehet-

ne összefoglalni: ha azt akarják, hogy biztonsági egyezményt írjunk alá, el kell fogadnunk Németországra vonatkozó terveinket, bele kell nyugodnunk Németországnak a NATO-ba való bevonásába és újrafelfegyverzésébe és azután ezt tekinthetjük a Szovjetunió biztonsága zálogának.

Még egy fontos szempontot kellene figyelembe venni — jelentette ki ezután Molotov külgügyminiszter. — Mi lesz, ha az újrafelfegyverzett Németország, amely militarizációt kezd, kezébe kerül, szétszakít minden szerződést és kötelezettséget, és támadó politikát kezd? Mi lesz akkor a Szovjetunió és más európai országok biztonságának szavatolása? A jelenlegi viszonyok között csak az európai kollektív biztonsági egyezmény létrehozása, a nemzetközi felelősség enyhítése és a két német állam közötti közeledés és együttműködés alapján lehet előbbre vinni a megvalósuláshoz Németország újraegyesítésének ügyét. A szovjet küldöttség úgy véli, hogy a két német állam közeledése és Németország újraegyesítése maguknak a németeknek a feladata. A négy nagyhatalomnak az a kötelessége, hogy ehhez kedvező előfeltételeket teremtsen. A szovjet küldöttség ennek szellemében terjeszti elő javaslatát össznémet tanács alakítására.

Dulles, Macmillan és Pinay rövid felszólalásaikban hangsúlyozták, hogy meg nem volt alkalomuk tüzesebben tanulmányozni a szovjet javaslatot és a legközelebbi ülésen tesznek majd nyilatkozatot ebben a kérdésben. Molotov hangsúlyozta: jó lenne, ha a nyugati külgügyminiszterek az össznémet tanács kérdésében igyekeznének magukévá tenni a szovjet álláspont lényegét. (MTI)

A szovjet kormány javaslata össznémet tanács megalakítására

Genf (MTI) A külgügyminiszterek értekezletének szerdai 5. ülésén V. M. Molotov elvtárs javaslatot terjesztett elő össznémet tanács megalakítására vonatkozólag. A javaslat így hangzik:

A Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország külgügyminiszterei által a törekvéstől vezérelve, hogy elősegítsék a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság közötti minden irányú együttműködés kifejlődését, valamint a német kérdés megoldásához és a Németország szabad választások útján való újraegyesítéséhez szükséges előfeltételek megteremtését, a német nép nemzeti érdekeinek és az európai biztonság érdekeinek megfelelően a következőket jelentik ki:

A jelenlegi viszonyok között, amikor a német néphez nincs lehetősége arra, hogy egységes államban éljen, egyre szükségesebbé válik a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság együttműködésének kialakítása, ami megkönnyíti Németország nemzeti újraegyesítése feladatának megoldását. Ezt a célt szolgálja, ha a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság megállapodik az össznémet tanács megalakítására, amely szervezet létesítene, amely összehangolná a német nép politikai, gazdasági és kulturális érdekeit, valamint azt a tevékenységüket is, amelyet más államokkal együttműködve a béke ügyének megszilárdítása érdekében végeznek.

A német nép ilyen képviselői szerve lehetne az össznémet tanács, amelyet a következő elvek alapján kellene megteremteni:

1. Az össznémet tanácsot a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság parlamentjének képviselőiből kell tanácskozó szervként megalakítani azon kérdések megtárgyalására, amelyek megoldásához a Német Demokratikus Köztársaságnak és a Német Szövetségi Köztársaságnak érdekei fűződnek.
2. Az össznémet tanács mellett a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság képviselőiből vegyes bizottságokat kell alakítani azon kérdések intézésére, amelyek a két német állam közötti gazdasági és kulturális kapcsolatokat, továbbá a német valutát, a belső pénzügyi elszámolásokat, a vám, a posta, a távirat, az útvonalak stb. ügyeit érintik.
3. Az össznémet tanács összehangolja azon kérdéseket, amelyek a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság határainak és területeinek védelmét biztosító alakulatok létesítését, fegyverzetével és elhelyezésével függenek össze.
4. Az össznémet tanács összehangolja azon kérdéseket, amelyek a Német Demokratikus Köztársaságnak és a Német Szövetségi Köztársaságnak az európai biztonsági megszilárdítását célzó intézkedésekben való részvételével függenek össze és kölcsönös megállapodás alapján foglalkoznak azokkal a kérdésekkel, amelyek Németország béke-

szertő és demokratikus államként történő újraegyesítésére előfeltételeinek kialakításával állnak kapcsolatban.

A Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország külgügyminiszterei azt a reményt

Vélemények a genfi értekezletről

Bécs (TASZSZ) A Szakszervezeti Világszövetség nyilvánosságra hozta az Amerikai Egyesült Államok, Franciaország, Nagy-Britannia és a Szovjetunió külgügyminisztereihez intézett levelét. „A dolgozók hön dhajtják — hangzik a levelében —, hogy a tárgyalások további sikeréhez vezessenek és minden erejükkel elő fogják mozdítani e sikerek megszilárdulását, minthogy ezek a sikerek biztosítanak a dolgozók biztonságát és lehetővé tennék helyzetük megjavulását.

Meg vagyunk győződve arról, hogy önk nagy figyelemmel szentelnek a Szakszervezeti Világszövetség 85 millió tagja és még sok millió más, a béke és a biztonságra ugyanúgy törekvő dolgozó véleményének.”

Bielefeld (ADN) A Bielefeldben megjelenő Freie Presse éles hangnemben bírálja a nyugati hatalmaknak NATO-felfogását a genfi külgügyminiszteri értekezleten. Wilhelm Ingensand, a lap főszervezője, aki egyébként kifejezetten helyeslő minden kapcsolatot a nyugati hatalmakkal, elfelté a nyugati hatalmak politikáját, amelynek célja egész Németország be-

vezetése, ami „Németországot arra itéli, hogy megoszott maradjon”. A cikkíró azt követeli, hogy Németország legyen a NATO-tól mentes, megállapítja, hogy a nyugati hatalmak csupán olyan mértékben akarnak döntési szabadságot biztosítani a németeknek, amennyi számukra hasznosnak látszik.

Róma (TASZSZ) Pietro Nenni, az Olasz Szocialista Párt főtitkára október 30-án Milánóban beszédet mondott az ország nemzetközi és belpolitikai helyzetéről. A külgügyminiszterek genfi értekezletéről Nenni kijelentette, hogy a nyugati hatalmaknak az a köveletése, hogy egész Németországot be kell kapcsolni a Nyugat katonai és politikai rendszerébe, akadálya a Németország újraegyesítését. Rámutatott, hogy az olasz kormány feltétel nélkül támogatta az atlanti politikát és ezzel elszigetelte az olasz diplomáciát. Nenni hangsúlyozta, hogy gyökeresen meg kell változtatni ezt a politikát a katonai tömbök megsemmisítésének és az államok közötti bizalom helyreállításának elősegítése céljából.

A biharkeresztesi járási pártbizottság sajtóterjesztési versenyt kezdeményez

A megye több járásában tárgyalták az elmúlt napokban a megyei sajtó olvasásának és terjesztésének fontosságát. A sajtó olvasóklubjának növelése érdekében a biharkeresztesi járási párt-vezetőbizottság elhatározta, hogy sajtóterjesztési versenyt hívja a megye minden járását november 7-e tiszteletére.

A versenypontokat a következőkben állapították meg: Vállalták, hogy az eredetileg tervekbe 250 Néplap helyett 280-at helyeznek el s a lapnak elsősorban — 70 százalékban — a termelőszövetkezeteknél és egyénilé dolgozó parasztnál szereznek előfizetőt.

Gondoskodnak arról, hogy minden termelőszövetkezeti elnökhöz, brigádvezetőhöz és munkacsapatvezetőhöz eljusson a megyei sajtó, mert az abban közölt irások tájékoztatást nyújtanak a megye termelőszövetkezeinek, illetve a megye mezőgazdaságának állásáról, annakivül hasznos szakképek adnak segítséget a munkához.

El akarják érni, hogy a termelőszövetkezetek vezetősei mellett a tsz-ek tagságának többsége olvassa a párt- és sajtóterjesztési versenyek és népszelek nyújtanak segítséget.

Minthogy a termelőszövetkezet tagságának leginkább számadáskor van pénze, ezért a sajtó-előfizetést ebben az időszakban egy egész évre rendezik.

Az egyénilé dolgozó paraszttal a népszelek elbeszélgetnek a sajtóolvasás fontosságáról s ilyen úton juttatják el a megyei sajtót az egyénilé dolgozó parasztnak kezébe is.

Az értékelés megkönnyítése érdekében a népszelek és a postahivatalok kéthetenként tájékoztatják a sajtóterjesztés munkájáról a községi pártvezetőket, ez utóbbi pedig havonta közli az eredményeket a járási pártbizottsággal.

A fenti sajtóterjesztési feladatokat december 1-ig elvégezték.

A kritikai realizmus kérdéseit tárgyalták az irodalomtörténeti kongresszus második napján

Szerdán délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében folytatta tanácskozását az irodalomtörténeti kongresszus. Az ülést az elnöklő Sötér István egyetemi tanár, levelező tag nyitotta meg, majd V. R. Szeberina egyetemi tanár, a nyelv- és irodalomtudományok doktora emelkedett szólásra. Többször emeltek ki a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának és a kongresszuson résztvevő többi kül-

földi küldött nevében — lengyel, a cseh és a szlovák, a román és a német tudományos akadémia üdvözlését.

Ez után Barta János debreceni egyetemi tanár, az irodalomtudomány kandidátusa mondott referátumot „A kritikai realizmus a magyar irodalomban” címmel.

A referátumhoz három konferátum hangzott el.

Szovjet újságírók az Egyesült Államokban

San Francisco (TASZSZ) A szovjet újságírók csoportja október 31-én ellátogatott a San Francisco-i kereskedelmi kamarába. Ez az Egyesült Államok egyik legnagyobb kereskedelmi kamarája.

Robinson, San Francisco polgármestere fogadta az újságírókat. A polgármester nagy érdeklődést tanúsított a Szovjetunió élete iránt, közölte, hogy 1956 elején szeretne ellátogatni a Szovjetunióba.

Robinson kijelentette: „A szovjet újságírók eljövetele akaratlanul utazásomat” az Egyesült Államok és a Szovjetunió viszonyának megújítására vezeti. Ezt a javaslatot — mondotta — „nyilvánvalóan akadályozza a másik ország életkörülményeinek és törekvéseinek bizonyos meg nem értése. Napjainkban a közlekedés gyors fejlődése miatt bolygunk mintha megkérdőjelezhető volna. Mindenki szomszéd. Meg kell tanulnunk békében és egyetértésben élni minden szomszédunkkal”.

Határidő előtt 23 nappal

A Debreceni Vasipari és Tömegipari Készítő-Javító Vállalat dolgozói lendületes munkaversennyel készülnek november 7-éltől megkezdésére. A kazán- és gépészeti dolgozók közül például a Hatvanban dolgozó Kovács brigád tagjai megfogadták, hogy egy kazán szerelési munkáit, amit a terv szerint november 30-ra kellene elvégezniük — már a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére, november 7-re befejezzék. A Nyiregyházi Tejipari Vállalat egyik kasszaipari szerelő Pénzes brigád tagjai ugyancsak azt fogadták meg, hogy november 30 helyett már november 7-re elkészítsék a fontos munkát. A Vasipari Vállalat dolgozói közül ezen a munkahelyen Sallai Bertalan, Turai András és Fülöp Sándor szerelek, valamint Pénzes Imre művezető végzik a legjobb munkát.

Ez a gond már régebben is orvult, s Csokonai János első somogyi „oskolai netes iskolá” a nép elé fogadta. De még a változatosság, s nem az, de forradalom

Közel száz újítási javaslat a Hajdúsági Bőrgyárban

Ez év áprilisában kezdett el ismét dolgozni a Hajdúsági Bőrgyár. Az azóta eltelt idő alatt a gyár dolgozói és vezetői azon igyekeztek, hogy bizottság a Bőrgyárnak ezt a jó hírnevét, amelyet az 1940-es évek végén szerzett. Sok nehézséggel kellett megküzdnie, bizony a gyár egyik részében temetkezett már, amikor a másik részt meg építették. A tervteljesítésben is mutatkozott bizonyos lemaradás. A bőrgyáriak azonban igyekeztek magukon segíteni. Ennek egyik legszebb bizonyítéka, hogy április óta — bár a gyár üzemrészei csak az építés ütemétől függően egymás után indulhattak be — közel száz újítási javaslatot nyújtottak be.

A bevezetett újítások között van például Pabján Lajos főmechanikus új rendszerű csereszívattyúja, ami egyhármadrésznyi energiafogyasztással közel háromszor annyi cserél — még a legürönd is — emel ki, mint a régi rendszerű szivattyú. Igen jelentős Serény Károly újítása is, aki kidolgozta a talphengerlőgépek korongjának és lapjának helyi csiszolását. Eddig ezt a munkát Budapesten, vagy Bőrgyáriknak kellett a Bőrgyár elvégeztetni, most viszont saját erejükkel megcsinálják. Ugyancsak nagy megtakarítást eredményez Szili Tibor újítása, amely szerint a kazánokból kipuffogó gőzt egyszerű szerkesztéssel visszavezetik, és a kazánokba folyó víz előmelegítésére használják fel.

A gyár dolgozói és vezetői eddig benyújtottak 93 saját és 5 tapasztalatukból eredő újítási javaslatot. A benyújtott javaslatok közül hevenyen 31-t fogadtak el. Egyedül az elfogadott 70 saját újítás közel 100 ezer forint hasznot hajt.

A bőrgyáriak ilyen és számos más ezekhez hasonló újítással igyekeznek könnyebbé gyorsabbá és eredményesebbé tenni munkájukat.

A FORRADALOM

Túl

Nagy lelkesedéssel munkaversenyt kezdték október 10-én a biharkeresztesi járási pártbizottság tagjai. Különösen felfokozottan munkaversenyt rendeztek a járási pártbizottság tagjai között. A munkaverseny lebonyolítását a járási pártbizottság tagjai végezték.

Magyar Istvánné vista fényző példát mutat a 158 százalékos teljesítmény. Sipoz István 135, Batai Magdolna 120, Kőrösi István 110, Kőrösi István 100, Kőrösi István 90, Kőrösi István 80, Kőrösi István 70, Kőrösi István 60, Kőrösi István 50, Kőrösi István 40, Kőrösi István 30, Kőrösi István 20, Kőrösi István 10, Kőrösi István 0.

A Csapó minden brig

A Hajdú megyei Vállalat dolgozói a szocialista forradalom tiszteletére a szocialista munkaversenyt rendezték meg. A munkaverseny lebonyolítását a járási pártbizottság tagjai végezték.

Szabó

A Dohánygyár forradalmi munkaversenyt rendezett október 7-én. A munkaverseny lebonyolítását a járási pártbizottság tagjai végezték.

OLV

Kulturális forradalom. A kultúra területein is zajlik a forradalom. A kultúra területein is zajlik a forradalom. A kultúra területein is zajlik a forradalom.

A forradalom péntek. Életben, kultúra területein is zajlik a forradalom. A kultúra területein is zajlik a forradalom.

Az építők körében. A kultúra területein is zajlik a forradalom. A kultúra területein is zajlik a forradalom.

A FORRADALMI MŰSZAK EREDMÉNYEIBŐL

Tüteljesítette október havi tervét a Kefegyár

Nagy lelkesedéssel, lendületes munkaversenyyel készült egész október folyamán a kefegyáriak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 38. évfordulójának megünneplésére. Különösen felfokozódott a munkaverseny lendülete a forradalmi műszak ideje alatt. A gyár dolgozói egymásután szármalyalták túl eddigi eredményeiket.

Magyar Istvánné sztahanovista fényezés példáján már elérte a 138 százalékos átlagteljesítményt. Sipos Erzsébet lakozó 135. Batai Margit sztahanovista tömögép munkás 122 százalékos átlagteljesítménnyel dolgozik. Hármójuk eredménye

azért is igen értékes, mert 100 százalékban elsőosztályú árut készítenek. Exportra gyártanak és munkájuk messze külföldön is megismerik. Az újítók is kitesznek magukért a forradalmi műszak alatt: Fehér Istvánné levágómunkás újítása az exportcikkek gyártási, átfutási idejét csökkentő lényegesen. Némethi Istvánné újítása pedig balesetvédelem szempontból jelentős.

A dolgozók és vezetők e. ú. tes. új munkájának megmutatkozik az eredménye abban is, hogy a gyár október havi termelési tervét 108,2 százalékkal, ezen belül az exporttervet 130 százalékkal teljesítették.

A Csapó utcai lakóházépítkezésen minden brigád tüteljesíti a sztahanovista szintet

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói 116,9 százalékkal teljesítették harmadik negyedévi tervüket. Október folyamán még tovább igyekeztek fokozni a munkalendületet, hogy még az előzőeknél is jobb eredményeket érjenek el a november 7-1 előkészületek során. Az eredmények fotokozása érdekében határozták el, hogy forradalmi műszakot tartanak november 7-12 között.

Már a forradalmi műszak eleztől napjainkig kiváló eredményt születtek. Különösen a Csapó utcai lakóházépítkezésen

dolgozó építőipari brigádok tettek ki magukért: valamennyien tüteljesítették a sztahanovista szintet. Kiss István gyorsfalvázó brigádja, amelynek tagjai felváltva dolgoznak a Csapó utcai és Benedek téri építkezésen — 185 százalékos átlagteljesítménnyel tart. Mózes Mihály kőműves brigádja 156, Szoboszlai István kőműves brigádja 175, Végvári József betonozó brigádja 184 százalékos átlagteljesítménnyel igyekezik elősegíteni, hogy mielőbb felépüljenek a Csapó utcai lakások. Szép eredmények születtek a ruhagyári építkezésen is: Géder Sándor kőműves brigádja 172, Farkas János és Tóth József kőművesek 168 százalékos átlagteljesítménnyel érnek el. Nyeste József és Bökönyi Sándor bádógosok még a szabadnapjukat is feláldozták, dolgoztak, hogy mielőbb átadhassák a ruhagyáriknak az épületet. Az Építőipari Vállalat anyagtelepének dolgozói is nagy munkában vannak: az anyagok megóvása érdekében rendelt, tisztaságot teremtettek az anyagtelepen és egy kukorica szükségétől építettek a vállalat szépesi céggazdaságában.

Szabó Gizella 68 ezer szivarkát gyártott terven felül egy műszakban

A Dohánygyár dolgozói is forradalmi műszakkal akarják feltelni a koronát a november 7-1 előkészületekre. Minden üzembeszakadás nélkül, minden munkalendülettel készülnek a szivarkagyártás osztagon nagy a vetélkedés a gépmunkások között.

Lászlóné — érték el a legjobb eredményt: egy műszakban 68 ezer szivarkát gyártottak terven felül. Kiválóan dolgozott ezen a napon Bozsi Ilona is, aki Gyertyános Lajosnéval és Szabó Irénnel 29 ezer szivarkát gyártott terven felül. Nagy Magda 11 ezer, Illés Mária pedig 7 ezer szivarkát adott terven felül a fogasztóknak.

A szivarkacsomagolóknál közlő Csiffra Imréné brigádja 137 ezerrel több szivarkát csomagolt be, mint amennyit napi tervük előírta. A dohányosok között a legjobb eredményt a legjobb eredményt, 3206 csomagocskát dohányt készített terven felül. A gyár dolgozói azon igyekeznek, hogy a negyedszer megszerzett éltelen címét ötöd-szorra is megtarthassák.

OLVASÓK és könyvtárosok ankétja

Kulturális forradalmunk egyik legfontosabb tényezője, leghatékonyabb elősegítője a könyv. Az írott betűnek nemcsak nevelőereje, de agitativ funkciója is olyan jelentős, amit legeredményesebben használhatunk szocialista építéskor kulturális szakaszban. Nagy írások a múltban épp a könyv érdekében zajdultak mindig, s keserű rezignációval fogalmazták újra és újra a törvényt: Magyarországon országos az elmaradás, a nép, a dolgozó nép nem olvas, el van zárva a betű, a könyv szepítő hatalmától.

Mik voltak a legjellemzőbb tanulságai ennek az ankét-nak. Kezdjük az elején. Az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének központi könyvtára van. A központi könyvtár területi hálózat kiépítésével látja el a dolgozók könyvigényét a szakma területén. A különböző vállalatoknál 24 könyvtáros tart könyvtári szolgálatot. Társadalmi munkában végzik ezt a szép és felelősségteljes feladatot, amelynek öröme és élménye mellett rengeteg adminisztrációs nyűg és gondja van. Egy sem képzett könyvtáros, a gyakorlati munka követésével belülről szakembert. Munkájuk tehát meg nem lehet elősoran és hibánélkül, a kezdeti bizonytalanság itt-ott még szépségihát éjt ezen a munkán.

Az ankét éppen ezeket a hiányosságokat igyekszik lefelfedni, illetve segítséget adni a lefaragáshoz. Ezek a hiányosságok persze nemcsak a könyvtáros munkájában gyökeresnek. A könyvtár központosítása előtt súlyos hiba volt, hogy az üzemi bizottságok, vállalati vezetők nem sokat törekedtek a könyvvel és így a könyvtárakkal sem. A központosítás óta azonban bizonyos javulás mutatkozik. Az Utfenntartó Vállalat például jól zárható szekrényt adott a meglévő könyvek részére és a könyvtárost is igyekeznek segíteni munkájában.

Ez a gond már Misztófalusi korában is országos gond volt, s Csokonai jóváindulása az első somogyi „oskolárol” döbberetese sikkoly a nép elmaradottságáért. De még Móricznak is az volt a gondja, hogy ezen változtasson, s nem reformmal, de forradalommal.

A forradalom pedig megtörtént. Etleben, kultúrában és a könyv területén is. Könyvtárainknak nem az a gondjuk, hogy szerzessenek olvasót, inkább azzal küszködnek, hogy mit adjanak olvasóknak. Ez a változás nagy öröm és megnyugvás, de semmi esetre sem végső véglegesség. Nagy lehetőségek vannak még ezen a területen, hisz itt százados a lemaradás, van mit pótolnunk.

Az építők központi könyvtára az olvasók és könyvtárosok ankétját éppen ennek az érdekében rendezte, hogy az olvasásnak ne csak elméleti jelentősége, de gyakorlati hasznát is beigazolíják az olvasók előtt. A múlt héten megrendezett ankét ezeknek a meglegyőzéseknek távtálatában jónak és eredményesnek mondható. Könyvtárosok és olvasók találkoztak, beszéltek egymásnak az olvasás területén szerzett élményeiről, elmondták kérdéseiket, javaslatukat. S éppen az ankét bizonyítja, hogy ezen kérések és javaslatok mögött mennyi a valóra váltható lehetőség, de bizonyítja azt is, hogy a sürgös pótolnivaló még ma is rengeteg.

Az októberi délutáni, szép napok is véget értek s mintegy 8-10 nap óta ködös, bozólt és rendkívül hűvös, mondanék hideg lett az időjárás. Szeptember közepe után zötkent egy nagyot a hőmérséklet s akkor egyik napról a másikra megkezdődött az ősz. Az ősznek az első fele igen kedvező volt. Enyhé, meleg, napugaras időjárás uralkodott és a hőmérséklet átmeneti rosszabbodások után újabb emelkedést és a nappali hőmérséklet minduntalan meghaladta a 20-22 fokot. Legutóbb még október 22-én, mindössze 10-12 nappal ezelőtt 22,3 fokos meleg jegyeztünk fel Debrecenben. Az újabb időjárás zötkenő, ami most már a késő ősze vezet át bennünket. 23-án következett be, egy eléggé felhős időjárás jelenség kíséretében. Az e napon betört hideg levegő ugyanis heves zivartot váltott ki, ami október végén már eléggé ritka jelenség szokott lenni.

Az időjárás menetében 23-án bekövetkezett törés most már nem átmeneti jellegű volt és az enyhe őszi napok többé már nem térnek vissza. 22-e után még kb. egy hétig a nappali meleg 15 fok körül ingadozott, majd 29-én egy újabb zötkenő következett, ami a hőmérsékletet még mélyebb szintre nyomta vissza. Addig, míg október folyamán annak túlnyomó részében az átlagos viszonyokhoz képest kedvezően alakult a hőmérsékleti mérleg, az utolsó két nap jellege, inkább téliességnek mondható. A hónap túlnyomó részében a napi középhőmérséklet, átmeneti visszaesésektől eltekintve, állandóan a 10 fok felett volt. A hónap utolsó napján ez nem 10, de 4 fok alá süllyedt.

A hónap időjárás mérlegében számokban. A havi középhőmérséklet Debrecenben 11,0 fok volt, 0,6 fokkal magasabb a sokéves átlagnál. A legnagyobb felmelegedés 11-én állott be, 23,0 fokkal. De 10 napon meghaladta a napi csúcserőérték a 20 fokot. Az éjjeli lehűlések is mérsékelték voltak, talajmenten fagy 13-16 kezdve sorozatosan lépett fel, ezt 8 ízben észleltük a hónap folyamán. A hónap utolsó napján, 30 és 31-én a 2 méter magasban is —2 fok alá süllyedt a hőmérséklet, a talaj mentén pedig a fagy erőssége meghaladta az 5 fokot.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom mutatta meg a dolgozó parasztság felszabadulásának és felemelkedésének egyetlen útját

Alig akad még ország a világon, ahol a dolgozó parasztság annyi szenvedésen, olyan súlyos elnyomáson és megélt alázatáson ment volna keresztül, mint a múltban Magyarországon. A három és fél millió koldus országa, három és fél millió parasztkoldus országa volt. A magyar dolgozó parasztság az állandóan az éhhalál küszöbén tengette életét és még fizikailag is ki volt szolgáltatva a hatalmas nagybirtokok urainak és fullajtárjainak. Különösen a Tanácsköztársaság bukása után súlyosbodott rendkívül mértékben a dolgozó parasztság nyomora és kiszolgáltatottsága, mert a munkásszövetségtől látszólag elszakadva a felemelkedésnek még a reménye is megsemmisült számára. A Horfity-rendszer 25 éve alatt óriási méreteket ölt a dolgozó parasztság kiszolgáltatottsága és tönkéletelene, hiszen évente átlagosan nem kevesebb, mint 18 000 kispaszta bírtokot árvereztek el bank- és a kulákszágok fejében. Az akkori kisgazdapárt, amely a dolgozó parasztság pártjának vallotta magát, a legszemérmelenebbül kiszolgáltatta és elárulta a dolgozó parasztságot és minden ténykedésével kiszolgáltatta a földesur-tökei hatalmat. Szövetségesétől elszakadva iszonyatos nyomor és elnyomás zúdult dolgozó parasztságunkra.

Elyomja és leigazza, kizsákmányolja és nyomorba dönti őket. Az elmúlt évek során a munkásszövetség vezetésével szétvált a régi államgépezet és a munkás-paraszti szövetség alapján létrehoztuk az új típusú államot, amelyben a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásszövetség a vezető erő. Ez az állam mind a munkásszövetség, mind a dolgozó parasztság óriási többségének támogatását élvezte, mert dolgozó népünk tudatában van annak, hogy Magyarországon csak államunk biztosíthatja a tartós demokráciát a dolgozók számára.

Ezek azonban csak a kezdeti lépések voltak, a munkásszövetség éppen csak hogy megkezdte segítségét adni a dolgozó parasztságnak. A szétosztott földet már 1946-ban és 1947 tavaszán vissza akarták venni a földesurak. Hatalmas akciók, perek indultak meg a szétosztott földek visszavételéért. Ismét a párt, a munkásszövetség sietett a dolgozó parasztság segítségére és kiadta a jelszót: „aki a földhöz nyúl, meghal!” A földet a munkásszövetség védte meg! Ima ez volt a munkásszövetség első segítsége szövetségének. A földosztás óta több mint tíz év telt el. Bebizonyosodott, hogy a kiosztott földek valóban a dolgozó parasztok élidőgeníthetetlen tulajdonát képezik. Amde a munkásszövetség azóta is szakadatlanul segíti szövetségét. A dolgozó parasztság is részesedik az államhatárolásban, a néphadsereg tisztj karában a munkásokból lett tiszték mellett mindentől ott vannak a parasztszövetség tisztjei. A tanácsokban, miniszteriumokban, az országgyűlésben mindentől ott láthatjuk az egyszerű dolgozó parasztságot is. Az elmúlt tíz év alatt a dolgozó parasztság nemcsak földet kapott hát, hanem jogot is és részt vesz az ország kormányzásában is.

Egyetlen megbízható szövetség a munkásszövetség

Csak a felszabadulás után, amikor az Októberi Forradalom szülötte, a Szovjetunió s a dicső szovjet hadsereg áldozatos harcai után nyílt meg a felemelkedés útja dolgozó parasztságunk előtt, akkor, amikor megvalósult a munkás-paraszti szövetség. Az Októberi Forradalom eszméi és útmutatása alapján valóult meg hazánkban ekkor először a szilárd szövetség a két elnyomott osztály között és immár több mint tíz éve egész állami életünk alapja, amely egyre szilárdabb és megbontáhatatlanabb válik. A két osztályt, a munkásszövetséget és a dolgozó parasztságot az egyesíti, az észlelti szövetségre, hogy a burzsoa államgépezet

Szakadatlan segítség

A menekvés, a felemelkedés valóban megtörtént (bár még a felemelkedésnek csak kezdetén tartunk). A párt, a kommunista, a munkásszövetség vívták ki a földreformot, amely megszűntette a dolgozó parasztság földmunkátlanságát és több mint 600 000 dolgozó parasztnak jutott földet. A párt, a munkásszövetség vívták ki a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és végleges felszámolásáról szóló törvényt, amely örökre megszűntette a dolgozó parasztság leigázását a tökések és a földesurak által.

Oktober útján tovább...

De a munkásszövetség segítsége még inkább meglátszik abban, hogy a falu is megindult a felemelkedés útján. Akármire járunk a megyében, mindenütt láthatjuk a falu a munkásszövetség segítségét. Új házak tizezrei épültek fel a megyében, új falvak keletkeztek, s a villany is egyre több faluban oszlatja el a sötétséget. A dolgozó parasztszövetség munkáját segítik a gép-állomások, a hatalmas csatornák, az öntözőtelepek... Mélyrehatóan megnőtt a dolgozó parasztság jövedelme és örökre eltűnt a faluról az inas és az éhség... Kulturáltabb is lett a falu. Mozik, könyvtárak épültek és létesültek. A munkásszövetség felmentetetlen segítségét nyújt szövetségének, úgy, ahogy ezt az Októberi Forradalom megmutatta.

Őszi ŐSZ

nyomó részében a napi középhőmérséklet, átmeneti visszaesésektől eltekintve, állandóan a 10 fok felett volt. A hónap utolsó napján ez nem 10, de 4 fok alá süllyedt.

ból a tél felé lendített bennünket, rendkívül bőséges csapadék kísérte. A napfényesség változatlanul jelentkezett ebben a hónapban is 136 órában át sütött a nap, 17 órával kevesebbet, mint az októberi átlag. A hónap 11 százezer rúg. Az év folyamán a napfényhány most már jóval meghaladja a 100 órárt, és ez azt jelenti, mintha legalább egy hónapnyi időtartamig egyáltalában nem lett volna napsütés.

Az esős és a hó utolsó napjaiban egyenesen hidegre forduló időjárás egyáltalában nem kedvez a mezőgazdasági munkáknak. A kapás növények betakarítása az elnyúló vegetációs idő folytán különben is későbbre toldott. Az október második felében bekövetkezett rendkívül esős zések mind a betakarítást, mind a folyamatban lévő vetési és őszi szántási munkákat is, főleg a nehéz talajon, akadályozta.

Az esős és a hó utolsó napjaiban

Az elmúlt október, mint ahogy azt előre jeleztük, nagy szélsőségeket nem hozott. A hónap középhőmérséklete átlagképpen volt, de előreláthatólag nem várhatjuk ezt el novemberől. A november hónap az átlagosnál hidegebb lesz, mint ahogy azt már szeptemberi beszámolóinkban is jeleztük, a távprognózisok korán beálló hideg telet jeleznek. Ugy látszik, hogy az időjárás ilyen irányú alakulásával számolnunk kell.

Az elmúlt október, mint ahogy azt előre jeleztük, nagy szélsőségeket nem hozott. A hónap középhőmérséklete átlagképpen volt, de előreláthatólag nem várhatjuk ezt el novemberől. A november hónap az átlagosnál hidegebb lesz, mint ahogy azt már szeptemberi beszámolóinkban is jeleztük, a távprognózisok korán beálló hideg telet jeleznek. Ugy látszik, hogy az időjárás ilyen irányú alakulásával számolnunk kell.

Igy mutatta meg számunkra is az Októberi Forradalom a dolgozó parasztság felemelkedésének egyetlen útját, amelynek alapja a munkás-paraszti szövetség. G. H.

A SZABADEGYETEM IRÓDALMI TAGOZATÁN

ma a második Ady-előadás az elfáradt akadályoztatás miatt elmarad. Helyette Tóth Árpád költséztartó tart előadást Dr. Nagy János tanár. Az előadás helye a Déri Múzeum, ideje délután 6 óra.

Dr. Berényi Dénes egyetemi tanár

